

CURTEA DE CONTURI A REPUBLICII MOLDOVA

Raportul auditului asupra rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Mediului încheiate la 31 decembrie 2022

Direcția generală audit III

MISIUNEA DE AUDIT

- Art.31 și art.32 din Legea Curții de Conturi nr.260 din 07.12.2017
- Programul activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2022 și 2023

SCOP

De a testa sub toate aspectele semnificative, dacă rapoartele financiare consolidate ale Ministerului Mediului, încheiate la 31 decembrie 2022, prezintă o imagine corectă și fidelă în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil și, în ansamblul său, nu conțin denaturări semnificative, datorate fraudei sau erorii.

Ministerul Mediului

Ministerul Mediului este organul central de specialitate al administrației publice, care asigură elaborarea politicilor în domeniile:

- de protecție a mediului
- schimbări climatice
- gestionare durabilă a resurselor naturale.

În subordinea ministerului sunt 8 instituții:

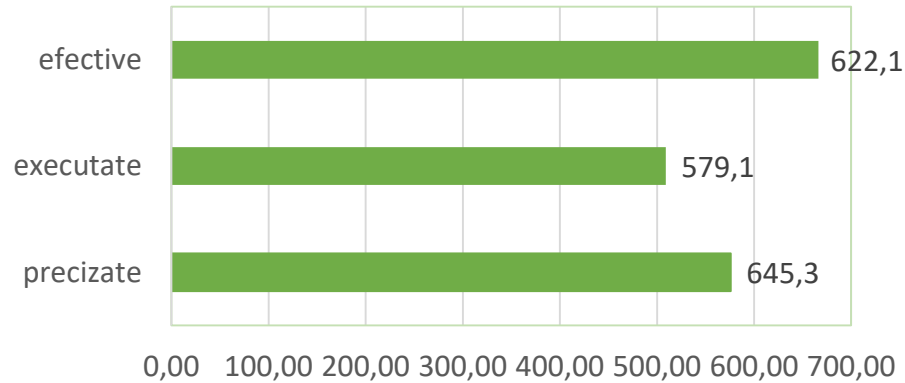
1. Agenția de Mediu
2. Inspectoratul pentru Protecția Mediului
3. Agenția „Moldsilva”
4. Agenția „Apele Moldovei”
5. Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale
6. Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice
7. Serviciul Hidrometeorologic de Stat
8. Instituția Publică Unitatea de Implementare a Proiectelor în Domeniul Mediului

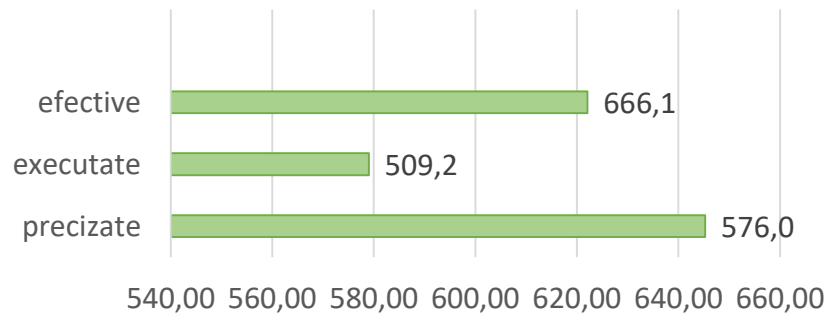

Indicatorii financiari bugetari consolidati la 31.12.2022

I. Venituri, mil lei

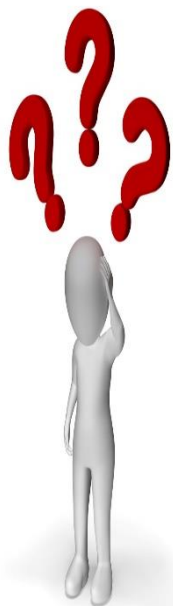
II. Cheltuieli și active nefinanciare, mil lei

Patrimoniul gestionat			
Denumirea grupului	Conturile	Valoarea, mil. MDL	Ponderea în activ/pasiv, %
Mijloace fixe	31	2177,9	1,3
Uzura mijloacelor fixe și amortizarea acivelor nemateriale	39	717,2	0,4
Stocuri de materiale circulante	33	13,2	0,0
Valori	36	0	0
Active neproductive	37	1638,0	0,9

Neevaluarea și necontabilizarea terenurilor transmise în gestiunea economică întreprinderilor de stat

Agenția „Moldsilva”
(24 Î.S.)

- Terenuri 50,2 mii ha înregistrate în RBI
- Impact - **minimum 3 695,5 mil.lei**

Agenția „Moldsilva”
(24 Î.S.)

- Terenuri gestionate total - 336,2 mii ha
- impact - **maximum 24 700,7 mil.lei**

Agenția „Apele
Moldovei”
(2 Î.S.)

- terenuri gestionate total 326,8 ha
- Impact – **24,0 mil.lei**

Subevaluarea **minim – 3719,5 mil.lei și maxim – 24724,7 mil.lei**

Clădiri domeniul public incluse neregulamentar în capitalul social

Agenția „Moldsilva” a inclus neregulamentar în capitalul social al 20 de întreprinderilor de stat silvice **171 de clădiri** în valoare de **67,3 mil. lei** atribuite domeniului public.

Supraevaluarea soldului contului 415100 „Procurarea pachetelor de acțiuni”.
Subevaluarea soldului contului 415310 „Investiții în părți legate și nelegate.”

Subevaluarea soldul grupei de conturi 371 „Terenuri”

Înregistrate în RBI

112 de terenuri

569,7 ha

**Au fost date în arendă fără delimitare
și înregistrare în RBI**

135 terenuri

1 068,1 ha

**Nu a înregistrat în
evidența sa
contabilă**

256 de terenuri

1 643,4 ha

**din care 1637,8 ha
date în arendă**

Minim - 43,3 mil.lei

Maxim - 120,3 mil.lei

Supraevaluarea soldul grupei de conturi 311 „Clădiri” cu 12,9 mil.lei

Ministerul a recunoscut în evidența contabilă valoarea a 2 clădiri care, conform înscrisurilor din Registrul bunurilor imobile, aparțin terților.

Clasificarea eronată a investițiilor efectuate pentru obiectivele gestionate de terți

**Subevaluarea
cu 177,0 mil. lei**
a soldul grupei de
conturi 319
„Investiții capitale în
active în curs de
execuție”

**Supraevaluarea
cu 146,0 mil. lei**
a soldurile grupelor de
conturi 312 „Construcții
speciale”
**Subevaluarea
cu 31,0 mil. lei**
a soldurile grupelor de
conturi 314 „Mașini și
utilaje”

Clasificarea eronată a alocațiilor destinate implementării în cadrul Programului Național de Împădurire și Reîmpăduri

FOTO: AGERPRES

Supraevaluarea cu 57,1 mil. lei a Grupei de conturi 251 „Subvenții acordate întreprinderilor de stat și municipale”

Subevaluarea cu 57,1 mil. lei a grupei de conturi 282 „Alte cheltuieli capitale”

Clasificarea eronată a bunurilor

Supraevaluarea cu 1,2 mil. lei a soldului contului 33 „Stocuri de materiale circulante”

Subevaluarea cu 1,2 mil. lei a soldului contului 31 „Mijloace fixe”

Deficiențe aferente gestionării patrimoniului (1)

✓ Neînregistrarea drepturilor patrimoniale asupra 16 de bunuri imobile (clădiri)

16 bunuri imobile
1,9 mil. lei

IPM	AAM	Total
5/1,1 mil. lei	11/0,8 mil. lei	16/1,9 mil. lei

Riscul de înstrăinare necontrolată a patrimoniului

! Deficiențe aferente gestionării patrimoniului (2)

✓ prezența devierilor semnificative între înscrisurile din RBI și datele deținute de Agenția „Moldsilva” privind suprafețele de terenuri ale fondului forestier asupra cărora sunt înregistrate drepturile patrimoniale

	Suprafața total	Date în arendă
RBI	50,9 mii ha	4,5 mii ha
Agenția „Moldsilva”	35,0 mii ha	0,6 mii ha
devieri	-15,9 mii ha	-3,9 mii ha

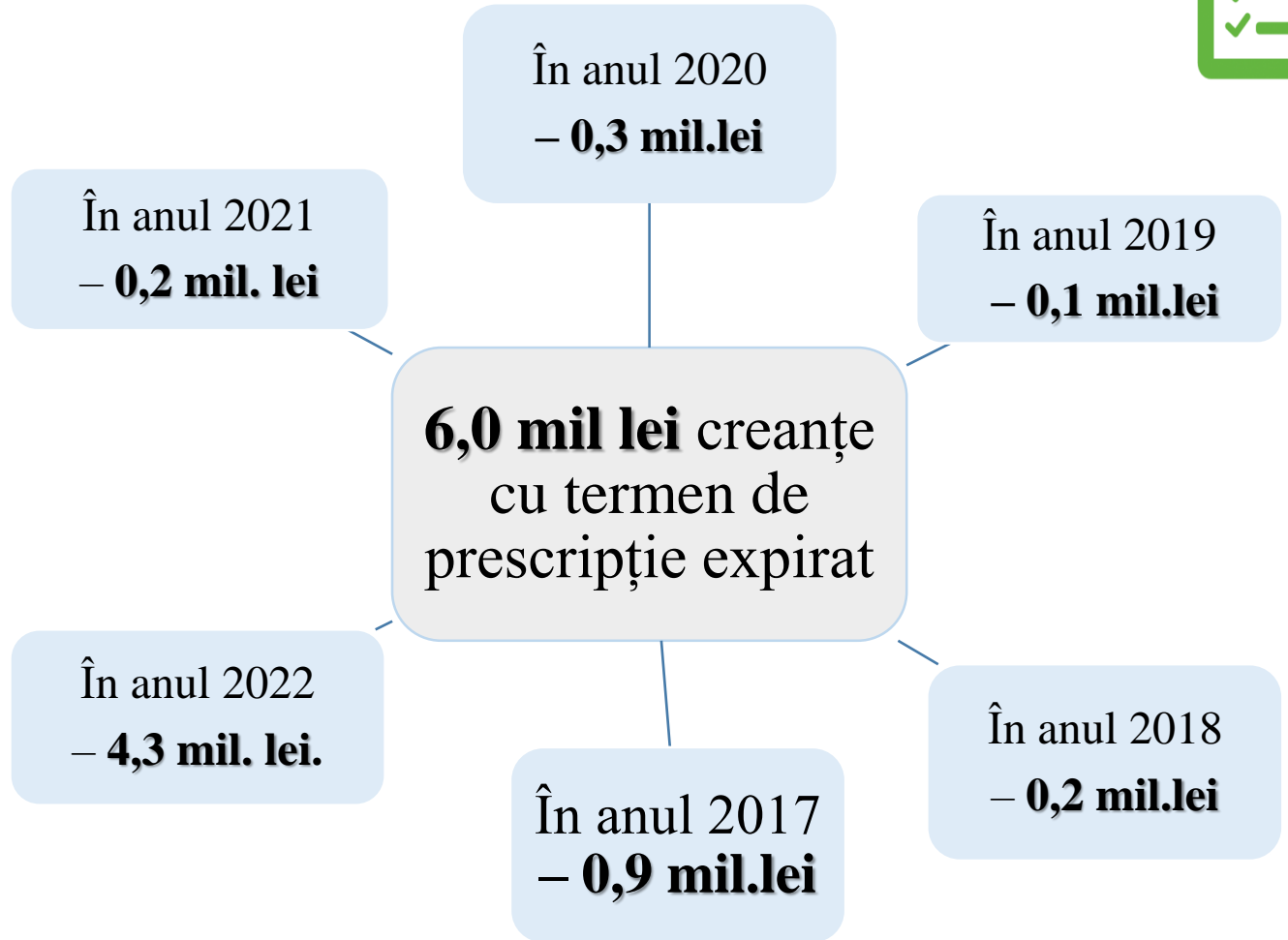
✓ neraportarea sau raportarea eronată către Agenția Proprietății Publice a datelor aferente bunurilor gestionate. Astfel, Agenția „Moldsilva” a inclus în Formularul nr.14 „Darea de seamă privind bunurile imobile proprietate publică a statului” și Formularul nr. 9 „Darea de seamă privind valoarea patrimoniului public al întreprinderilor de stat/municipale”

	Formularul nr.14	Formularul nr.9
APP (Forma nr.14)	0,3 mii ha	0,0 mii ha
Agenția „Moldsilva”	337,8 mii ha	336,2 mii ha
devieri	-337,5 mii ha	-336,2 mii ha

✓ Agenția „Apele Moldovei” a inclus în Formularul nr.14, prezentat Agenției Proprietății Publice, 7 loturi de teren cu suprafața de 11,8 ha care aparțin terților

Contul extrabilanțier 811420 „Creanțe ale contribuabililor”

Tergiversarea implementării HG nr.161/2017

✓ Ministerul nu a asigurat transmiterea către APP a 518 loturi de teren cu suprafața totală de 1 745,0 ha aflate în gestiunea instituțiilor din subordine

IPM	SHS	AAM	total
12 loturi 5,7 ha	18 loturi 17,3 ha	488 loturi 7122,0 ha	518 loturi 1745,0 ha

✓ Din acestea, 27 loturi/21,5 ha sunt incluse în Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.161/2019

Neajustarea înscrisurilor din HG nr.351/2005

✓ în Anexele HG nr. 351/2005 continuă să figureze MADRM (Anexa nr.22.9) și Agenția „Moldsilva” (nr.22.7).

✓ în Anexa nr. 22.7 continuă să fie inclusă ÎSSC „Manta-V”, care a fost reorganizată (lichidată) prin contopire

✓ în Anexa nr.22.9 continuă să figureze bunurile gestionate de Î.S. Stațiile Tehnologice pentru Irigare, fondator al cărora din anul 2019 este Agenția Proprietății Publice.

AUDIT

Lipsa unei informații exhaustive privind activele aflate în gestiunea entităților din sistemul ministerial face dificilă evaluarea situațiilor patrimoniale reale

Neimplementarea HG nr.902/2017

Pe parcursul mai multor ani, Agenția Proprietăți Publice nu a întreprins măsuri pentru schimbarea în documentele constitutive a fondatorului, până în prezent, fondator al 2 întreprinderi (ÎS STI Drochia și ÎS STI Chișinău) aflate în procesul de insolvabilitate rămânând Agenția „Apele Moldovei”

„Reconstrucția digurilor de protecție contra inundațiilor a polderului nr.4 și nr.5 r-nul Cahul ”

▶ 1

- Utilizarea proprietății statului fără plată, în lipsa unui contract de arendă/locățiune duce la prejudicierea bugetului.
- Neîntocmirea documentației care certifică volumul masei lemnoase obținute de la tăierea copacilor de pe diguri, face dificilă sau chiar imposibilă evaluarea volumului de masă lemnoasă real obținut.

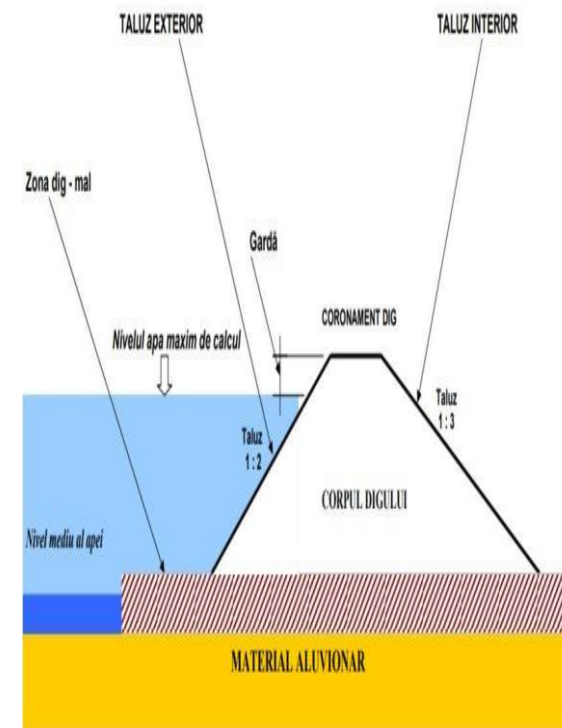
▶ 2

- Lipsa procedurilor scrise de gestionare, evaluare și contabilizare a masei lemnoase obținute ca urmare a tăierilor efectuate pe digurile contra inundațiilor a generat multiple denaturări, inclusiv de ordin financiar contabil.
- Admiterea efectuării tăierii copacilor de sine stătător de către primărie, în lipsa unor relații contractuale, precum și a documentației întocmite regulamentar, face dificilă sau chiar imposibilă evaluarea volumului real de masă lemnoasă obținut ca urmare a tăierilor de copaci de pe diguri.

▶ 3

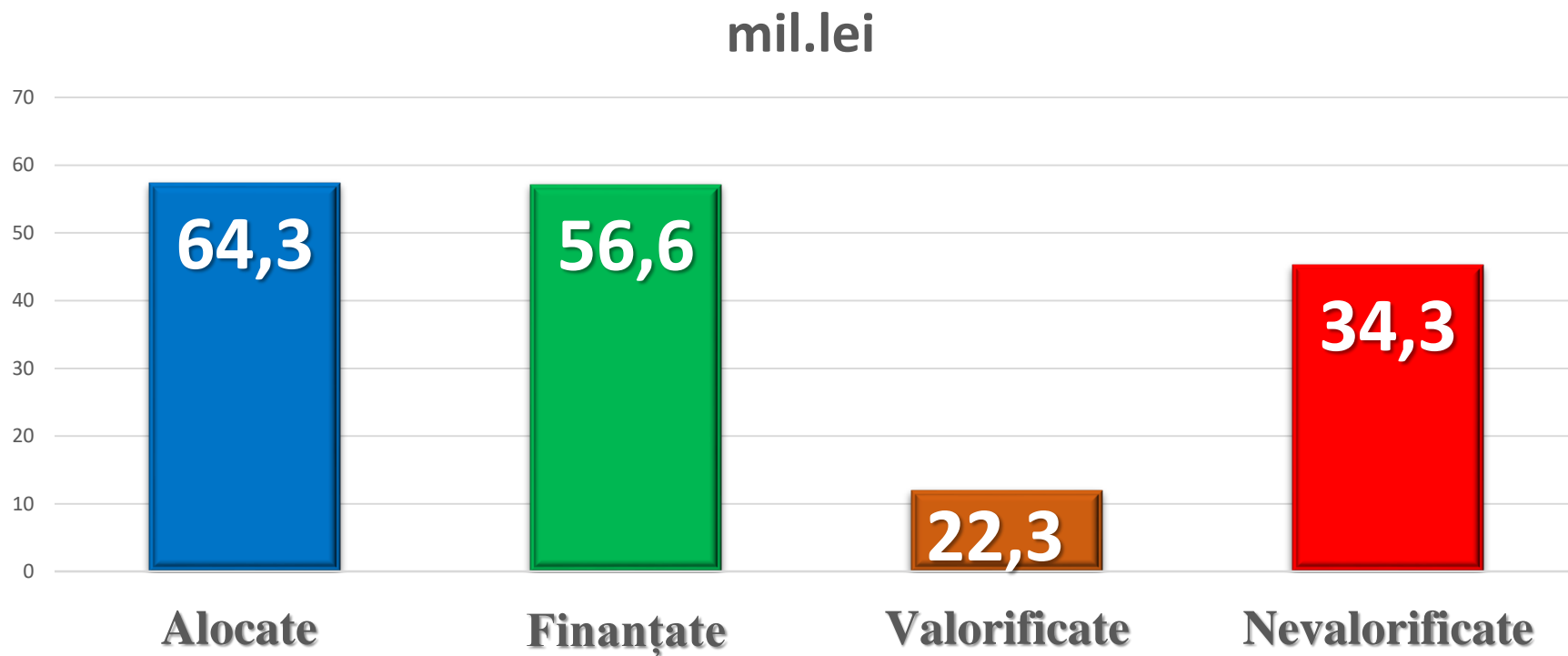
- Ambiguitatea prevederilor din cadrul regulator a permis amplasarea neregulamentară pe dig a stațiunii de ovine.
- Nedelimitarea terenurilor fondului apelor aferente digului contra inundațiilor, în special a zonei dig-mal, a condiționat interpretarea de către primărie a drepturilor asupra terenurilor fondului apelor pe care este amplasat digul și vegetația aflată pe acesta, insistând ca masă lemnoasă tăiată de pe dig să fie repartizată primăriilor pe teritoriu cărora se află acesta.

SECȚIUNE TRANSVERSALĂ TIP PRIN DIG

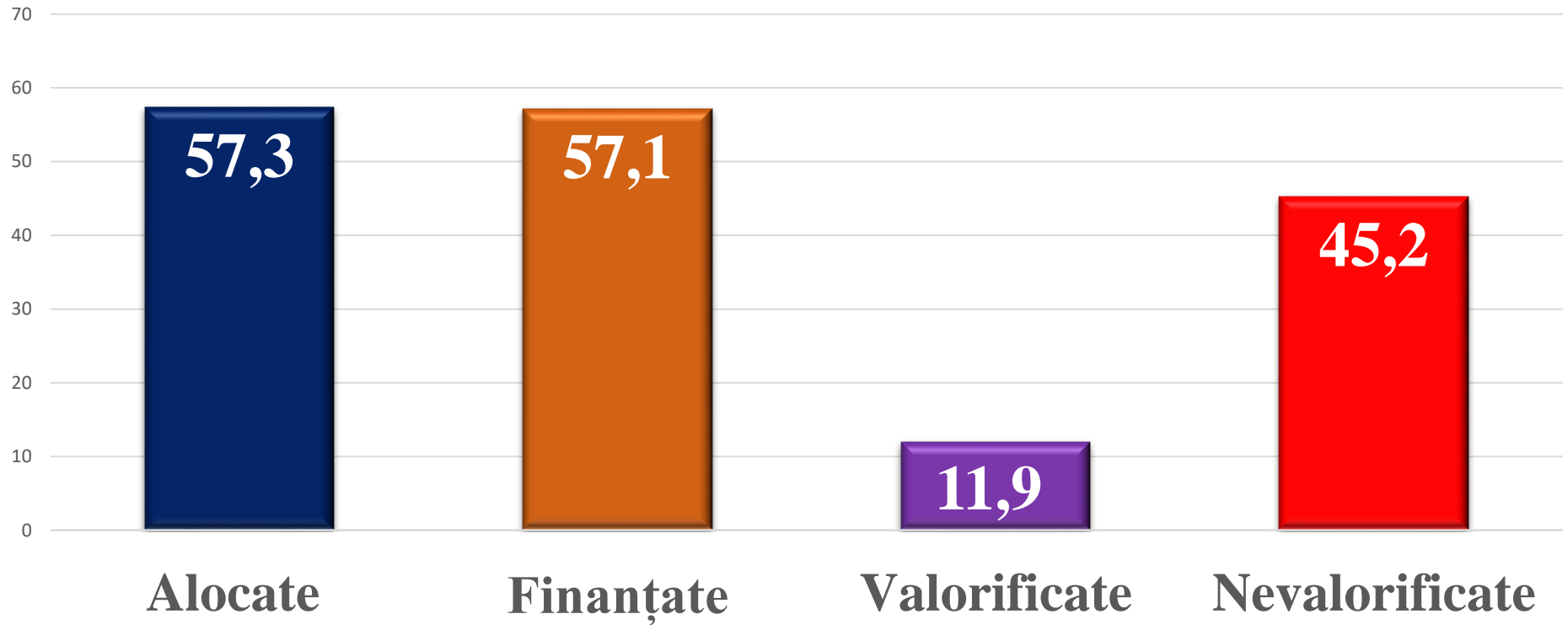
Nevalorificarea integrală a resurselor alocate din Fondul de Intervenție a Guvernului

Nevalorificarea resurselor pentru împădurirea și reîmpădurirea suprafețelor de terenuri ale fondului forestier

mil.lei

Parcului Național „Orhei”

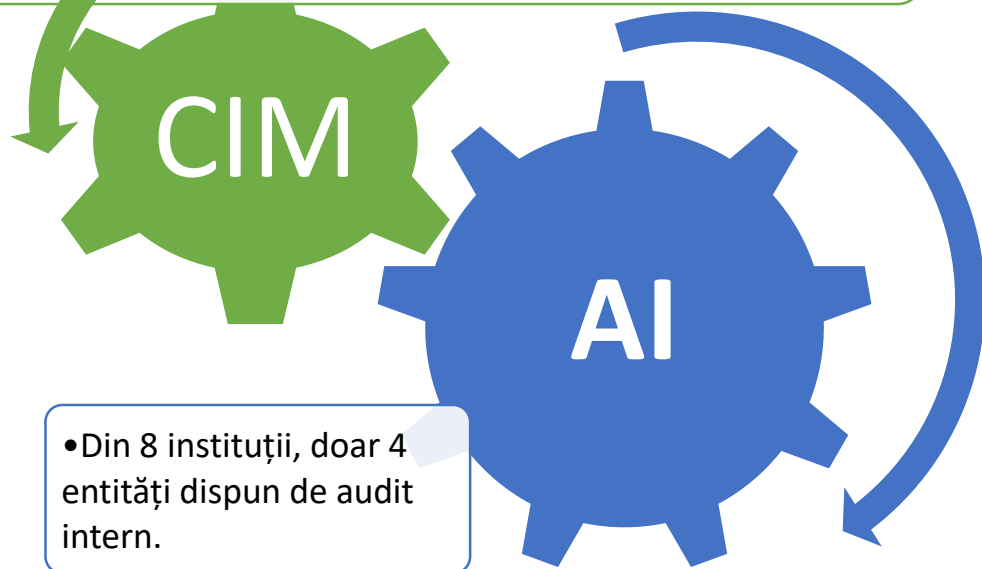

Neatribuirea Parcului Național „Orhei” a statutului de instituție bugetară (org.2) a dus la tranzacționarea resurselor bugetare în afara sistemului trezorerarial, precum și la neconsolidarea lor în raportul financiar al ministerului.

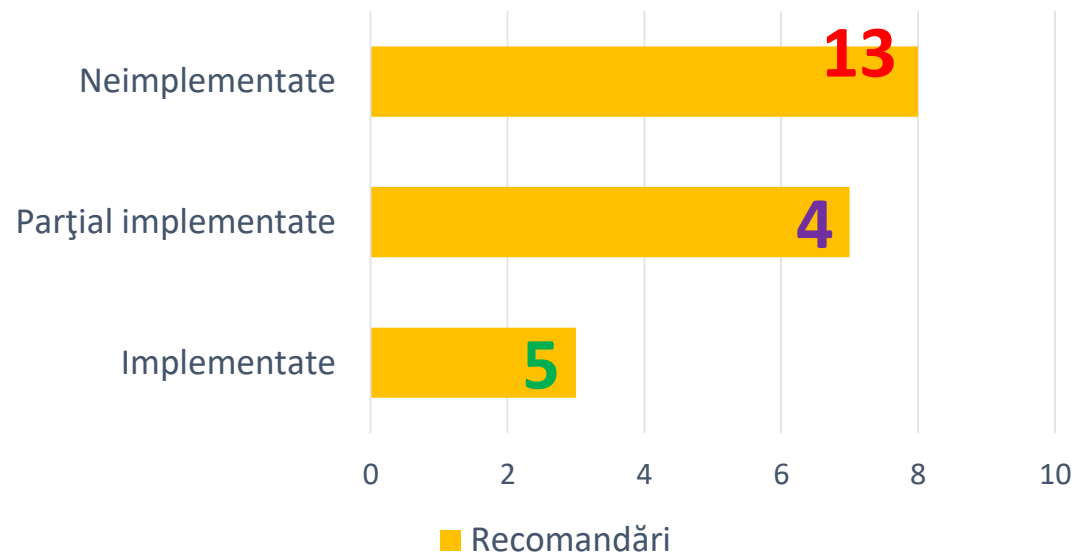

Controlul intern managerial și implementarea recomandărilor

- Din 8 instituții, 7 entități au întocmit Declarația de răspundere managerială, dintre care 4 au evaluat controlul intern ca unul conform, ale 3 – ca parțial conform, iar o instituție, este nou creată și nu a întocmit Declarația de răspundere managerială pentru anul 2022.

Gradul de implementare a recomandărilor

Opinia de audit

Rapoartele financiare consolidate ale Ministerului Mediului, încheiate la 31.12.2022, cu excepția posibilelor efecte ale aspectelor descrise în secțiunea Baza pentru opinie sub toate aspectele semnificative, oferă o imagine corectă și fidelă în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil.

Măsurile întreprinse de entitățile auditate pentru remedierea deficiențelor constatate (1)

- **Inspectoratul pentru Protecția Mediului** a evaluat și a contabilizat 9 loturi de teren cu suprafața de 5,6 ha în sumă de 1,4 mil. lei.
- **Serviciul Hidrometeorologic de Stat** reclasificat bunurile clasificate eronat din contul „Piese de schimb” la contul „Mașini și utilaje”.
- **Cu referire la investițiile efectuate în obiectivele care aparțin terților**, Ministerul în comun cu Agenția Proprietății Publice și AAM au stabilit că APP va transmite construcțiile hidrotehnice către Agenția „Apele Moldovei”, și după acesta, Agenția Apele Moldovei va capitaliza investițiile. La zi transmiterea nu a avut lor, dar sunt desemnați reprezentanții ambelor structuri în comisia de primire – predare.
- **Inspectoratul pentru Protecția Mediului și Serviciul Hidrometeorologic de Stat** au inițiat procedura de transmitere a terenurilor către Agenția Proprietății Publice. Totodată reprezentanții ministerului au comunicat că, în ceea ce privește terenurile din fondul apelor, ministerul este la etapa de elaborare a modificărilor asupra Legii apelor nr.272/2011 și propunerilor de modificări a Legii pentru administrarea și deetimizarea proprietăților publice nr.121/2007.

Măsuri întreprinse de entitățile auditate pentru remedierea deficiențelor constatate (2)

- **Agenția „Apele Moldovei”**, prin ordin nr. 13 din 19.06.2023, a delegat în perioada 26.06.23-07.07.23 auditorul intern al Agenției, pentru efectuarea misiunii de audit cu obiectivul corectitudinii utilizării masei lemnoase, procesul lucrărilor efectuate de către S.A. „Orizontul Lux” și S.A. „Aqua Prut”.

- **Agenția „Apele Moldovei”** a sesizat Inspectoratul pentru Protecția Mediului privind amplasarea parțială pe talpa digului contra inundațiilor a taberei de animale.
- Se ia act că la bugetul de stat, până în luna mai 2023, au fost restituite 3,9 mil. lei, destinate compensării prețurilor pentru lemne de foc, nevalorificate până la finele anului 2022, care reprezintă supraevaluarea necesarului de resurse financiare.